

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Slovenska inteligenca v klerikalni luči.

I.

Kamorkoli se ozremo po katoliških deželah, povsod vidimo, da vlada mej neodvisno inteligenco in mej duhovščino nepremostno nasprotje, najsi je to nasprotje že zadobilo obliko boja ali naj se izraža samo v tem, da hodi posvetna inteligenca v političnih, gospodarskih in kulturnih zadevah po tacihi potih, koder mora prej ali pozneje naleteti na odpor klerikalne internacionale.

To nasprotje je naravna, in vsled tega neizogibna posledica vsega političnega, ekonomskega in kulturnega razvoja človeštva, in samo tisti, kateremu je sentimentalno čustvovanje vzelo trezen vpogled v dejanske razmere, zamore misliti, da je kak narod, ki ni ne duševno, ne politično in ne ekonomsko popolnoma izoliran, v stanu, ubraniti se nasprotja mej katoliško duhovščino in mej posvetno inteligenco ter ohraniti mej njima jedinstvo v stremljenju in v mišljenju.

V tistih časih, ko so bili duhovniki jedini nositelji omike, ko ni bilo srednjega stanu, kmet pa je bil priklenjen suženj, tedaj je bilo mogoče, da je duhovščina vodila narode, in da je gospodovala nad državami in deželami ter vsemi stanovi, ker jej tedaj v kulturi noben stan ni bil raven.

Toča tisti časi so minoli. Kultura se je mogočno razvila. Na mesto tistih nazorov, ki so bili nekdanj merodajni, stopile so nove ideje, ki jih je ustvarila posvetna inteligenca. Vsa moderna kultura je delo posvetne inteligence, ki je danes v katoliških deželah jedina nositeljica kulture, v tem ko je duhovščina v omiki tako daleč zaostala, da je že nekaj anahronizem, če se še splošno govori o duhovski inteligenzi. Posameznih izobraženih duhovnikov je sicer še mnogo, ali v obče se mora priznati, da za duhovščino mej tistimi stanovi, ki se smejo prištevati inteligenzi, prav za prav ni več prostora.

V tem, ko se je v nekatoliških deželah svečeništvo združilo s posvetno inteligenco na skupno delo v obči blagor in na občni

napredek, vidimo v vseh katoliških deželah, da je duhovščina največji nasprotnik prave kulture in vsakega napredka, ker vidi v njem največjo nevarnost za svoje gospodstvo. Ohraniti cerkvi in sebi prevlado in s tem moč ter nerazmerno velikanske dohodke, to je pač začetek in konec vsega klerikalnega prizadevanja.

Katoliški narodi so morali vsak najmanjši napredek v neprestanem boju z duhovščino izvojevati. To je vzrok, da so katoliški narodi zaostali, in da se dandanes katoliške države nahajajo v jako klavernih razmerah, dočim so se nekatoliške države povzpelle tako visoko, da jih mora ves svet občudovati. Kako naj si sicer tolmačimo pojav, da je Španija tako globoko padla, da se Italija ne more konsolidirati, da je Poljska propadla, da je Irska za Angleško tako daleč zaostala? Samo Francozi in Čehi so izjema. In tudi to je umeti. Voltairejev narod se je namreč že pred stoletji emancipiral od klerikalizma, v češkem narodu pa živi husitski duh, katerega klerikalizem ni zamogel udušiti. Koder pa se je duh rimskega klerikalizma popolnoma udomačil, tam je zatrl vse notranje moči naroda in ga pahnil v pogubo.

Klerikalizem je ovira vsakemu napredku, in inteligenca, ki ima kaj srca za narod, ki želi narodu dobro, ima sveto nalogo, da odstrani vse, kar je narodovemu kulturnemu, gospodarskemu in političnemu napredku na potu. Klerikalizem ve, da proti njegovemu samodržstvu nevarnost samo dotlej, dokler se inteligenca zaveda svojih dolžnosti in jih tudi izvršuje. Ko bi ne bilo posvetne inteligence, bi duhovniška drevesa lahko zrastle do nebes. Od tod tudi to silno, strupeno sovraštvo klerikalizma proti neodvisnemu srednjemu stanu, ki ga opazujemo povsod, v posebno podivjani obliki pa še pri nas na Slovenskem. Slovensko klerikalstvo sovraži in zaničuje še tiste izobražence, ki so v njegovih vrstah, ker ve, da se mu niso pridružili iz prepričanja nego zgolj le iz zasebnih, ne preveč čistih namenov.

Boj proti posvetni inteligenzi se vodi v vseh katoliških deželah na isti način. Metoda je povsod jedna in ista, boj seveda je pa tam bolj surov in neolikan, koder

ga vodijo surovi in neolikani elementi, kakor pri nas na Slovenskem. Klerikalstvo se trudi, da bi mej maso naroda in mej narodno inteligenco napravilo kar mogoče globok prepad in neizobraženi del naroda izoliralo. V ta namen se vzbuja mej maso nezaupnost proti inteligenzi. Slednje se predstavlja kot skupino ljudi, ki nima srca za ljudstvo, in ki ljudstvo samo zatira in odira. V tem smislu se ščuje in obrekuje v cerkvi, v spovednici in v neštevilnih časopisih, leto za letom, dan na dan. In kolikor bolj rase odpor posvetne inteligence, toliko strastnejše postaja to ščuvanje in zasramovanje. Vsled tega tudi „Slovenec“ sobotni članek, poln srditega sovraštva in tiste nadutosti, ki označuje klerikalne napoluizobražence, ni nikogar presenetil, saj je ta pamflet na slovensko inteligenco samo majhen člen v dolgi vrsti takih pojavov. Če se bomo vzlic temu ž njim nekoliko bavili, je vzrok ta, da nam daje posebno ugodno priliko, predočiti občinstvu nizkoto in propalost kranjskega klerikalstva.

V Ljubljani, 17. julija.

Napačna politika.

Dunajska „Arbeiter Zeitung“ je brala v včerajšnjem jutranjem listu avstrijskim, nemškim politikom hude levite, dokazujoč, da so brez vsakega političnega talenta, in da je njih politika docela napačna in neumna. Članek dokazuje, da moreta v Avstriji vladati le dva najnaprednejša, kulturno in gmotno na najvišjem stališču živeča naroda, to so Nemci in Čehi. Nemci ne morejo imeti nobenega drugega zaveznika ako hočejo biti državna stranka, kakor Čehe. S temi se morajo poravnati, ako hočejo, da se vlada pametno in moderno, in da so sami nositelji vlade. Ako hočejo Nemci vladati, morajo prinašati narodne žrtve ter dati Slovanom pristojevoljno ono, kar se jim mora dati. Da mora znati par ducatov nemških uradnikov češki, to Nemci že še preneso. Pomisliti treba, da stoji deželnozborska večina na Moravskem na lončenih nogah, in tam se zgodi kmalu ono, kar se je zgodilo na Češkem, kjer so imeli nekdanj Nemci tudi večino. Nemci naj torej dajo sami Slovanom, kar

jim gre, sicer si Slovani vzamejo sami in še več, in potem bodo Nemci še na slabšem. Sedanja nemška politika je taka, da se brani večine in se brani manjšine, kajti ta politika je pač bedasta in je brez poznjanja dejstev.

Vojna na Kitajskem.

Ako je „Neue Freie Presse“ dobro informirana, se Avstro-Ogrska ne vdeleži vojne na Kitajskem s četami, ki bi operirale na kopnem, nego je grof Goluchowski sporočil velevladim, da pošlje Avstro-Ogrska pač vojne ladije, ne pa čet, ker ima naša država na Kitajskem le neznatne interese. Velevladi so sprevideli, da sedanje kitajske revolucije ne bo možno udušiti s 100.000 možmi, nego da bo treba 300—400.000 vojakov. Te pošljejo tekom pol leta Rusija, Nemčija, Francija, Anglija, Japonska in Zedinjene države. Ostale države pošljejo manjše oddelke ali pa le vojne ladje. Ustaja se širi kakor ogenj v slamnati strehi. Vsaka kitajska luka, bodisi velika ali majhna, je v nevarnosti. Revolucija boksarjev se zanaša v vse pokrajine. Princ Tuan je danes najpopularnejši mož in vse ga slavi kot rešitelja in največjega junaka naroda. Bržčas namerava Tuan postaviti na prestol svojega sina. Kolikor je doslej znano, so padli v Pekinu sledeči Avstrijci: poslaniški tajnik dr. pl. Rosthorn, star 38 let, in njegova žena Pavla, rojena Pichler, hči graškega zdravnika; poveljnik avstro-ogrsko vojne ladije „Zenta“, fregatni kapitan Thoman pl. Montalmar, ki je peljal oddelek mornarjev v Pekin, da bi ščitili tujce; praporščak Jos. Kolař, rodom iz Plzna, kadet baron Boineburg-Lengsfeld, rodom iz Stanislava, Vincenc Gottwald, tajnik avstro-ogrsko konzula v Šanhaju in Materna, carinski uradnik v Pekinu. Razen teh je padlo še 25 mož posadke z ladije „Zenta“. O bojih v Tsientsinu se poroča, da so združene mednarodne čete ponovile 14. zjutraj svoj naskok na kitajske pozicije. Posrečilo se jim je prodreti zidovje ter se polastiti razen jednega vseh fortov ter Kitajce premagati popolnoma. Zavezniki so se polastili kitajskega oddelka in vseh ondotnih utrdb. Ker pa so bili Kitajci na napad pripravljeni in so streljali nepričakovano dobro, so imeli zavezniki velike izgube.

LISTEK.

S sela.

Hrvatski spisal Srgjan Tucić.
(Dalje.)

— Mara!
— Hm?
— Mara, daj mi roko!
— A kaj ti hoče roka?
— Mara, samo malo.
— Pojdi, ne bleđi!
— Glej, ko te prosim.
— Pa na!
In dala mu je roko.
On je prijel njeno roko tako nežno, kakor da je to roka deteta, potem je lahko legel ter položil svoj obraz na njeno dlan.
— Pusti vendar, mu je rekla Mara, roke pa mu ni odtegnila.
Tako sta ležala za trenotek, gledaje v nebo.

Daleč, tam nekje so se čuli od odmeva glasovi piščali, nejasni in zategnjeni, kakor tužna, bolna melodija.

— Mara!
Mara je molčala.
— Mara, kaj zares o sv. Ani?

— Da, Ive.
On je vzdihnul, globoko in težko.
— Mara, ti si tako dobra.
Pa tudi ti si dober, Ive.
Hotela mu je odtegniti svojo roko.
— Nikari, nikari več.

In pritiskal je tesneje svoj obraz na njeno roko.

— Mara, ali bi ti bilo kaj hudo, ko bi umrl?

Govoril je tiho, napolglasno.

— Bi, Ive.

Obrnila je obraz k njemu, in sedaj sta si gledala v oči.

Zdelo se je, kakor da so se svetile v njegovih očeh solze.

— Ti dobra, mila moja Mara.

Rekel je to s tako mehkim, toplim glasom, da je Mara čutila, kako jej segajo te besede skozi kri v srce.

— Toda njegova boš, samo njegova. Mara je molčala.

Daljni zvoki piščali so bili sedaj še mehkejši, toplejši.

Nad njunima glavama je šuštel listje... lahko, kakor da neče, da ju moti.

S svojo svobodno roko je gladil Ive Marine lase.

— Mara, ko bi bila moja...

— Ne, Ive, to ne more biti.

Pa vendar mu je pustila svojo roko, in ni se branila, da jej gladi lase.

On je trenotek molčal, bolelo ga je srce.

— Ali se spominjaš, Mara, kako lepo je nama bilo, dokler sva bila še otroka?

Tu na tej paši sva pasla skupno svoje ovce, a v šumi smo se igrali skrivati.

— Spominjam se, Ive.

Potem si nakrat ostala doma, a ko si bila velika, došla si zopet s kravama.

— Oče je prodal ovce.

— A mej tem časom, ko nisi prihajala, si se zaljubila vanj... Toda jaz, Mara, jaz sem te že tako dolgo ljubil.

Mara je molčala. Delo ji je dobro poslušati mehki, drhteči glas Iva.

— Mara, li veš, da sem jaz bolji od njega?

— Nikari, Ive, tudi on je dober.

Ali v duši je čutila Mara, da ni govoril z njo Jurij še nikdar tako milo in mirno, kakor Ive.

In zato mu je tudi le polglasno ugovarjala.

— Mara...!

V tej besedi je bilo vse hrepenenje njegove duše.

Mara je vstala.

— Moram k svojim kravama.

— Ne odhajaj še, ostani še malo.

— Moram. Z Bogom, Ive.

On je obležal. Gledal je za njo, kako izgineva v temni šumi.

Na to je vzel iz torbe piščal ter zavrnil. Bili so nekaki sikajoči, neskladni akordi, kateri so zadoneli v gozdni tišini.

Ive je vzdihnul.

Ne, svirati ne more, že tako dolgo ni sviral, pa je pozabil, pa tudi srce ga je preveč bolelo.

Na večer sta zopet gnala skupaj živino s paše.

Govorila nista ničesar; on jo je prijel za roko, in tako sta šla do pred vasi.

Na razstanku jo je Ive proseče pogledal.

— Ne jezi se na-me, Mara.

— Seveda ne, Ive.

V slivnjaku je bila Mara nekam zlovoljna in malobesedna.

To bržčas ni ugajalo Juriju, zato je bil osoren ž njo.

Razstala sta se hitro. (Konec prih.)

Padlo je 260 mrtvih. V četrtek, petek in soboto so imeli zavezniki vsega skupaj okoli 800 mrtvih in ranjenih. Največ so trpeli Rusi in Japonci. Kitajci so 14. t. m. bombardirali mesto Blagovješčensk, katerega so branili Rusi. Tudi sosednji Sahalin so Kitajci poškodovali.

Na adresi „Slovenskega Lista“

Moto: Du bist der Mann noch nicht,
Den Teufel festzuhalten!
Goethe-Faust.

Prijateljska roka mi je poslala fragment jedne zadnje dni izišle Tvoje številke, v kateri si se po krivici obregnil nekoliko tudi ob mé. — Streljanja in kresa 4. t. m. zvečer v proslavo sv. blagovestnikov pri nas res ni odredil kak škof, ali morda celo papež sam; vidi pa, da tudi ne Rajhenburški Harambaša, kakor trdiš Ti, ljubeznivi prijatelj moj, nego priredili so ga rajhenburški rodoljubi.

Prvotno je določila 1881. leta rimska kurija 5. dan julija v praznik sv. Cirila in Metoda, in tega smo se držali mi. — Morda sem jaz tudi za Krško odredil, da so tam sv. brata slavili 6. t. m. tako, kakor mi, dočim ga praznujete letos v ljubljanski vladikoviši šole 29. oktobra? Seveda, tega ne ve narod! Vi, novošpanski Vihingi, ste to lepo obdržali zase in molčali, vendar pa po svojih katoliško-narodnih koledarjih tiskati dali god sv. solunskih bratov na 7. dan t. m.! Zamolčali ste vedoma, previdno, da imate ta praznik letos šele v pozni jeseni! In zakaj? Vidite, strah vas je bilo naroda, ki ne odobrava vseh skokov, tudi tedaj ne, če jih dela, kakor praviš Ti, ljubi prijatelj moj, kak mož, katerega je postavil sv. Duh, da vlada cerkev božjo! Seli to ne pravi ljudem peska metati v oči? In ni treba imeti mnogo možganov v glavi, da se razbere to. Toliko na blagohotno znanje! Kopje, katero si vrgel vame, ljubi moj, je topo, ter ni niti oprasnilo mene; zato Ti je vračam poostreno.

„Naroda“ ne bodem branil jaz. Če se mu vredno zdi, Ti bode odgovoril sam. Le toliko pripomnim, da je on v nemal ljudi za kresove v čast sv. solunskima bratoma, ko Tebe še v povojih ni bilo!

„Obzor“, eminentno katoliški list, ima iz Rima z dne 5. (čitaj: petega) t. m. sledeči telegram: „Spomin na slovenska apostola se je dostojno proslavil danes (toraj 5. julija) na praznik njunega godu z glagoljsko sv. mašo in lepo hrvatsko propovedjo. Svečani službi božji je prisostovalo na stotine Hrvatov, mej njimi tudi dubrovniški škof.“

In s Štajerskega se poroča „Slovenec“ (št. 154. z dne 9. t. m.):

„God slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda ostane 5. dan julija, kakor je bil od leta 1881. počenši pa do lani. Toda ne ostane povsod, ampak le po onih škofijah, ki si bodo to predpravo izposile od sv. stolice, kakor je to storil presvetli škof dr. Mahnič za krško škofijo, na otoku. Rimski odbor za svete obrede je god sv. slovanskih apostolov za krško škofijo uvrstil med večje praznike (dup. maj): Ako bi se pa prošnje še posebno krepko podprle, bi ga znabiti še do dup. II. cl. vzvišali.“

Ali si čul, ljubeznivi moj prijatelj?! In Ti se zgražaš nad nami rajhenburškimi liberalci, ker smo svetkovali 4. t. m. predvečer sv. blagovestnikov?! Toraj 5. julija so slavili sv. brata tudi v Rimu. Isti dan je določen za vladikovino lavantinsko! Ali slišiš? Škofu Mahniču se je na njegovo prošnjo dovolil baš oni dan! Dalmatinski frančiškani ga, kar Ti je gotovo znano, na svoj priziv praznujejo istovetno! Za nas bi bilo pa to greh? In vi v belo-črni Ljubljani! Jeli kdo vas dozda zmeznil z mazincem v to svrhu?? Niste li vi, katoliško-narodni gospodje, zato na mestu? Ali morajo ti peklenščki liberalci poprijeti iniciativo, ter obrniti se na sv. stolico, da se i kranjskim Slovencem dovoli že prvotno določeni praznik? Vi, ki o vsaki priliki bijete na svoje prsi, ter kažete svojo psevdokatoličanstvo in psevdonarodnost, se še do danes niste domislili tega! Ponavljam Vam na vasa ostalo: Sv. Cirila in Metoda ste v svojih koledarjih stavili na 7. dan julija, praznujete ga pa letos cerkveno 29. oktobra! Ali ni to tendenciozno? Ima li istinito sv. Joanes Zacharija, laški menih, katerega ste praznovali 5. t. m., večjih zaslug za cerkev in narod naš kakor sv. brata? So li vsi drugi svetniki od 5. julija do 29. oktobra

važnejši za vas, nego naša sv. dvojica? Ni li to smešno?

Mi smo obhajali god sv. bratov kot rodoljubje. Ne samo kot svetnika-blagovestnika proslavljamo sv. dvojico, nego tudi kot rodoljuba Slovane, ki nista prinesla pradedom našim samo sv. blagovest, nego tudi prosveto. Narod, ki ne časti svojih mož, ni vreden, da so se mu rodili! Vam je le do tega, da skoraj izgineta sv. Ciril in Metod iz koledarja! Sv. Jurija, prvotnega zaščitnika in zavetnika Kranjske, ste itak že izbacili kot takega! Kaj Vam mari katoliških svetcev, če so Slovani! Če so Švabi ali Lahi, potem veljajo! To je katoliška narodnost! Kaj Vam mari slavnih mož! Slovanska zavest se ne sme krepiti! Ne, divide et impera! — „Wir Wilde sind doch besser Menschen!“ Vam seveda ne ustrežemo nikoli! Če praznujemo domače svetnike, smo opozicionalci; če hodimo v cerkev, nas pitate s hinavci; ako pa ne hodimo, smo pa liberalci, zapisani hudiču!

„Vsako sredstvo je liberalcem všeč, tudi v mežnarsko kuto bi se dali zašiti, ako bi mogli iz nje bolj živahno pokazati opozicijo proti tistim, katere je sv. Duh postavil, da vladajo cerkev božjo.“ — Beži, beži, ljubi moj prijatelj! Tem frazam še sam ne verjameš!! — A če velja to posebno moji osebi, se pa še huje motiš, dragi moj „Slovenski List“. Res je, da ne vpogmem tilnika pred vsako rabulistično copato, če uvidim, da nima prav, niti tedaj ne, če je blagoslovljena! Pod kožo smo vsi krvavi, res, pa nekaj nas je ljudi, ki imamo tudi malo soli v glavi, ter ne mislimo „na povelje“, na komando! Motiš se, motiš! Tvoj urednik me pozna vsaj 15 let osebno. Ali more trditi, da sem se kdaj izneveril svojemu prepričanju? Toda on? Do polpreteklega časa je bil on sam takozvani liberalci, in sam je pisal članke v ta preklicani „Slovenski Narod“, s katerimi je živahno kazal opozicijo proti tistim, katere je sv. Duh postavil, da vladajo cerkev božjo! On sam je bil mej sedmorico, katero so pri ljubljanskem ordinariatu krstili za Jude Iškarijote! In še bi ne bil „zašel v mežnarsko kuto“, še danes bi bil v vrstah „Narodovcev“ in „liberalcev“, da ga niso ti vrage povsem formalno izbacili iz svoje srede, ter ga z njegovim značajnim prepričanjem vred vrgli pod kap! Dixi!

Rajhenburški Harambaša.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 17. julija.

Seji je predsedoval podžupan dr. vit. Bleiweis. Verifikatorjema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Prosenc in Grošel.

Podžupan je prečital brzojavko, s katero se je obč. svetu sporočila topla zahvala nadvojvode Frana Ferdinanda za čestitke povodom njegove poroke.

Obč. svet. Prosenc je poročal o pokritju primankljaja stavbnih in popravnih stroškov pri cerkvi sv. Jakoba. Oskrbniški urad je zaprosil naknadne konkurenčne obravnave. Primankljaj znaša namreč nad 71.000 K. Oskrbništvo je nasvetovalo, naj se primankljaj pokrije na ta način, da se porabi 8000 K iz cerkvenega premoženja 10.824 K je obljubil, da plača župnik s tem, da odpusti neke svoje tirjatve, ostalih 53.000 K pa naj se pokrije z dokladami na davke. Dež. vlada je odredila, naj se razpiše naknadna konkurenčna obravnava, in magistrat se je izvršil. Ta obravnava bi so imela vršiti 21. maja, a prišel je samo jeden župljan. K drugi jih je prišlo nekaj več. Izkazalo se je, da je poprava cerkve veljala 143.700 K. Pri obravnavi se je sklenilo, naj se plača poravnava s tem, da se porabi ostanek državne podpore, daniro župnika 10.000 K in 8000 K iz verskega zaklada, ostanek pa naj se pokrije z dokladno 9 1/2 %, na zemljarino, domarino, obratarino in na rentni davek. Po poročevalčevem nasvetu se je sklenilo dovoliti pobiranje 9 1/2 % doklade za dobo 5 let začnši od 1. avgusta.

Obč. svet. Žužek je vprašal, če so bili šentjakovski župljani vprašani, ko se je gradila cerkev, če so jim bili predloženi načrti in proračuni.

Obč. svet. Prosenc je rekel, da se ni moglo koj razpisati naknadne konkurenčne obravnave, sicer pa je bila vsakemu župljanu prilika dana, da bi bil ugovarjal, a kdor se ni udeležil obravnave, ne more zdaj več ugovarjati.

Po nekih opomnih obč. svet. Žužka je bil sprejet poročevalcev predlog.

O izvolitvi novega odbora „Prostovoljnega gasilnega društva“ je poročal obč. svet. dr. Hudnik. Obč. svet. je odobril izvolitve novih odbornikov.

Isti poročevalec je poročal o dopisu dež. stolnega mesta Ljovva radi odškodovanja za poslovanje v prenešenem delokrogu. Ljovvska občina je začela večjo akcijo v tej zadevi. Sklenilo se je pozdraviti to akcijo in izreči, da se mestna občina pridružuje vsem korakom, ki se bodo storili.

Obč. svet. Žužek je poročal o preuredbi odpadnih kanalov pri hišah št. 9. in 11. v Študentovskih ulicah. Sklenilo se je odobriti načrt za preuredbo in dovoliti v ta namen 400 K.

Po poročilu istega poročevalca se je sklenilo napraviti tri okna v „Mestnem domu“ na strani proti gradu, v kar se je dovolilo 380 K.

Tudi o regulaciji Stare poti v Vodmatu in napravi kolodvora za mestno električno železnico je poročal isti poročevalec. O tej stvari se je že večkrat razpravljalo. Zadnjič se je sklenilo, da se tozadevni prošnji trdke ne ugodijo. Firma je proti temu navedla več razlogov, vsled česar se je vršil nov komisijski ogled. Stavbni odsek pa se ni izrekel za tako regulacijo, kakor jo zahteva firma, nego nasvetoval, naj kupi firma Šostaričevo, ali Faulkovo ali končno Delkottovo, ki so še ugodnejše za napravo kolodvora kakor prvotno določena parcela. Poročevalec je predlagal, da se obč. svet o tem izreče.

Obč. svet. Senekovič je pojasnil, koliko se je firma trudila, da bi dobila ne predrag prostor za kolodvor. Taka je stara pot v Vodmatu. Govornik je pojasnil, da Faulk-Valkavrhovega sveta ne bo dobiti in bo tudi južna železnica ugovarjala, da bi se tam kolodvor postavil. Iz vsega je razvidno, da bi se z odsekovi predlogi delale firmi velike težave, samo da bi neka cesta ostala prema, če sme Bleiweisova cesta, jedna najlepša in najvažnejša biti kriva, sme se pač tudi Stara pot enkrat zlomiti. Govornik je predlagal, naj se regulacijski načrt premeni tako, da bi mogla firma na Stari poti sezidati kolodvor.

Obč. svet. Kozak je podpiral ta predlog s posebnim ozirom na koristi Vodmata.

Poročevalec je izrekel svoje začudenje, da se danes to pobija, kar se je zadnjič odobrilo. Firma bi morala sama poiskati prostor za kolodvor. Odsek pa se je žrtvoval in sam iskal in našel druga stavbišča. Govornik je protestoval proti očitani, da se delajo firmi težave, povdarjaje, da se je treba kolikor mogoče držati stavbnih črt in cest ne lomiti.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je pripomnil, da gre za stvar, pri kateri treba firmi iti na roko, zlasti ker je pogodba za občino jako ugodna, in je električna železnica tako važna, da je pač ni staviti v isto vrsto z zahtevami posameznikov.

Pri glasovanju je bil sprejet predlog obč. svet. Senekoviča.

Obč. svet. Žužek je poročal o uravnavi nivala v Prešernovih ulicah. Sklenilo se je v principu odobriti predloženi načrt in naročiti magistratu, naj začne pogajanja s hišnimi gospodarji zaradi uredbe tega nivala.

Obč. svet. Žužek je poročal o uredbi električne železnice na voglu Sv. Petra ceste ob vrtu ondodnega župnišča. Potrebuje se iz javnih ozirov 55 štirirajskih metrov ondodnega sveta, dočim je komisija izreкла, da ga je treba le 49 m². Poročevalec je predlagal kupiti od župniškega vrta 55 štirirajskih metrov in sicer na mestne stroške.

Obč. svet. Grošel je vprašal, kako da mora mestna občina plačati svet, ko je je vendar po pogodbi firma vezana, da plača svet.

Obč. svet. Žužek je dejal, da mora občina plačati, kar se potrebuje več sveta nego ga je neobhodno potrebno.

Obč. svet. Prosenc je prečital § 3. pogodbe in izvajal iz tega, da mora firma ves svet sama plačati, ter predlagal, naj se odsekov predlog odkloni.

Obč. svet. Plantan je ugovarjal Prosencu rekši, da tu ne gre za udobnost firmi, nego da hoče občina iz javnih ozirov odkupiti več sveta, nego ga je po določbi

komisije potreba. To kar se bo več kupilo, mora občina plačati, drugo bo pa tako firma plačala.

Obč. svet. Žužek je poročal o napravi novih streh na nekaterih poslopih topničarske vojašnice. Sklenilo se je odobriti proračun stavbne družbe „Union“, po katerih se napravijo strehe z zarezano opeko, izvzemši dve točki, tako da bo doplačati samo nekaj nad 2000 K in se je po nasvetu obč. svet. Gogole, izreklo, da naj se delo čim prej izvrši.

Obč. svet. Grošel je poročal o prošnji za znižanje vodne cene pri novi vojaški bolnici in o prošnji hišnih posestnikov in najemnikov stanovanj v Ulicah na grad za napravo vodnjaka. Prošnji vojaške bolnice se ni ugodilo, ker se je že itak dovolil znaten dopust od tarifa za porabo vode. Glede prošnje za napravo vodnjaka v Ulicah na grad se je sklenilo, napeljati vodo iz mestnega vodovoda v javen vodnjak in dovolilo 1300 K.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je omenil, da se je vsled slabe vode v tej ulici pojavil legar.

Sledila je potem tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. julija.

— Drugod in pri nas. Mi smo bili pred kratkim konfiscirani, ker smo se nepovoljno izrekli glede govornice, da se pošljejo slovenski vojaki na Kitajsko, katera govornica, kakor se je sedaj izkazalo ni bila osnovana. Zadržani „Narodni List“ pa je smel iziti, dasi je priobčil jako oster protest proti eventualni nameri, da bi se dalmatinski pešaki poslali na Kitajsko, povdarjaje, da je že dovolj, da so dalmatinski mornarji na Kitajskem. In vendar velja v Dalmaciji isti zakon, kakor na Kranjskem.

— Štrajk devičarjev in devičaric v Šmarjeti na Dolenjskem. Piše se nam: Komaj je v Vevčah ponehal štrajk, začel se je pri nas, in sicer so začeli štrajkati devičarji in devičarice. Ne vem, kaj bo, ako kmalo ne poneha. Vera je v nevarnosti! Gospod fajmošter so taki, da se kar jeze pené, in kmalo bo, da nas ne bodo mogli več z lece psovati. In takrat gorje Tebi, šmarješka fara! Ali mar mislite, da nam bodo potem dali zopet g. knezoškof takega župnika kakor je g. župnik Zaman? O ne! Motite se. Pomislite, kaj bo, ako nam dajo tistega tiča Kosa iz Škocijana! Bodite pametni in ne nosite medalij nazaj! Sedaj Vam hočem povedati, kako se je pri nas pričel štrajk devičarjev in devičaric. Pri nas imamo navadno žegnanje nedeljo po sveti Marjeti. Letos pa ne vem, ali se je gospod župnik zmotil v pratiki, ali je pa iz nevoščljivosti, da bi naši obrtniki kak krajcar prisluzili, napravil je žegnanje nedeljo pred sv. Marjeto, in to kar na tihem, da še mežnar ni prej nič vedel, dokler ni gosp. fajmošter v cerkev prišel. In tisto nedeljo, ko so nekateri devičari izvedeli, kaj da je naš župnik napravil, so se vježili, šli v neko gostilno ter pili in peli, da sta bojda prišla g. kaplan in mežnar, da bi jih pregnala. Toda to se jima ni posrečilo, pili in peli so še nadalje. Nekaj teh devičarjev je reklo, da nesejo medalje nazaj, nekateri pa da ne, z opazko, saj so plačane. Drugo nedeljo, ko bi imelo biti pri nas žegnanje, katerega pa ni bilo, so se vježile tudi nekatere devičarice in potegnile z devičarji, in se tudi zarotile, da ne ostanejo več v tem društvu. Nekateri so jih prosili, da naj nikar na ta način župnika ne žalijo, toda to ni nič pomagalo. Nekdo je še rekel: „Naš fajmošter, mora imeti sedaj novo cerkev in še škof so rekli, da bodo nekaj zraven dali. Kako bi lahko, da je bilo žegnanje, dobili pri ofru kakih 50 gl. za novo cerkev! Jaz ne pripeljem niti jednega voza paska za cerkev, ker so ta fajmošter taki“. Ta naš fajmošter so tudi grozni sovražnik „brezverskih“ časopisov. Včasih kar „Rodoljuba“ na leco prinesejo in ga tam tudi nam berejo, kako da ti „ferdami liberalci“ duhovščino „obrekujejo“. In če le zvedó, da je kak naš faran šel v kako tako hišo, kjer se berejo „brezverski“ časopisi, ga pokličejo v farovž in ga krtačijo kar se da. Mi bi pa gosp. fajmoštru drugače svetovali. Pri nas imamo nekaj prodajalnic, v katerih se tudi riževe krtače prodajajo. Naj si g. fajmošter jedno kupi in naj gre doli v Dobrovško vas k svojemu bratu, kateri ima neko farovško ku-

harico za ženo, in naj pred vsem svojega brata okrtači, kateri je krtačenja jako potreben, potem naj pa začne še nas Šmarječane čistiti, ko bode že njegov brat očiščen. O tem hočem Vam pa še kaj več pisati. Gospod urednik! Prosim svetujte nam, kako bi mi ta štrajk devičarjev in devičaric zadušili. Ali hočemo poklicati Štefečko ali dr. Kreka?

— **Deželno podpora v znesku 500 kron** je deželni odbor dovolil tistim prebivalcem raznih vasi v zatiškem okraju, katerim je toča meseca maja povzročila večjo škodo.

— **Umrli** je vrl narodnjak, c. kr. pomorski komisar Anton Ukmar. Rajni, dasi v vojaški suknji, nikdar ni pozabil, da ga je rodila slovenska mati in se vedno pečal z napredkom našega naroda. Prišel je pred nekaj časom v Celje, da se okrepi v zdravju, a ni mu bilo leka in vlegel se je dne 15. t. m. k večnemu počitku. Blag mu spomin!

— **Umrli** je gospa M. Rudholzer, vdova urarja istega imena.

— **Zanimivo potovanje.** Grof Hieronimus Colloredo Mannsfeld, častnik pri naši c. in kr. mornarici, dobil je dopust, da potuje na lastni jahti „Taormina“ 14 mesecev. Kot svoja spremljevalca si je izbral častnika Pavla Pahnerja in Antona Dolencu. Podajo se v Ameriko in glavni namen jim je z ladjo peljati se kolikor mogoče po rekah v notranje dežele. Za sedaj sta določeni reki Amaconska in Orinoko. Ako jim časa preostaja, ga porabijo za prepotovanje severne Amerike. Čestitamo našemu rojaku g. Dolencu, da se zamore udeležiti tega gotovo zanimljivega potovanja. Nadejamo se pa tudi, ker ga poznamo kot vrlga opisovalca potovanj in tujih dežel še od njegove vožnje okrog sveta, o katerem je pisal za „Zvon“, da tudi sedaj ne pozabi na našo literaturo in po mogočnosti tudi ne na naš list, kateri bo rad prinašal, kje da so in kako da se godi mladim našim potnikom. Dostaviti je še, da je ministrstvo dovolilo ne samo dopust vsem trem častnikom in za sedem mož, ampak da jim za ves čas popotovanja teče tudi vsa plača.

— **Slavnost desetletnice „Celjskega Sokola“** dne 15. avgusta 1900. Spored: 1. Od 7. do pol 8. ure zjutraj sprejem došlih društev in gostov na kolodvoru in odhod v „Narodni dom“. 2. Ob pol 10. uri odhod iz „Narodnega doma“ k sv. maši na Jožefov hrib. 3. Po skončanem opraviilu vrnitev v „Narodni dom“, kjer bode ob 12. uri zborovanje odposlancev vseh slovenskih sokolskih društev. 4. Ob pol 1. uri slavnostni banket v „Narodnem domu“. 5. Ob pol 3. uri popoldne skupni izlet na Teharje k javni telovadbi in ljudski veselici. 6. Ob 7. uri zvečer vrnitev iz Teharij v „Narodni dom“. 7. Ob polu 9. uri zvečer koncert v „Narodnem domu“.

— **Hujskanje se nadaljuje.** Vsaka številka „Wahtarce“ je polna najpodlejšega hujskanja zoper celjsko sokolsko slavnost. Tako piše tudi zadnja številka: „Nemški Celjani ne trpijo izzivajoče slavnosti v svojem mestu... braniti bomo znali naš (?) nemški dom z najbrezobzirnejšimi sredstvi. Nam je vsejedno, ali oblasti slavnost dovoli ali ne, kajti celjski Nemci so preverjeni, da je njihova stvar na najboljšem.“ In takih očitnih groženj za napade na našo mirno slavnost dovolijo oblasti razširjati!

— **Konstituiranje novoizvoljenega obč. zastopa v Podgradu.** Koncem minolega meseca so se vršile v Podgradu občinske volitve. „Naša Sloga“ poroča: Narodni kandidati so bili soglasno izvoljeni v vseh treh razredih, kar svedoči, da so bili znani nemiri in izgrede, ki so se tam primerili pred 3 ali 4 leti umetno izzvani in umetno vzdržani od neprijateljev našega naroda, stanujočih v Voloski, Trstu in Poreču. Zapeljano prebivalstvo je s časoma spoznalo, in zapustilo peščico odpadnikov, ki so kot slepo orožje služili narodnim sovražnikom. Danes v tej občini ni več prostora za protinarodno stranko, kar se je najslajneje dokazalo o priliki ravnokar izvršenih volitev, ki so bile soglasno izvršene, in proti katerim ni bilo nikakega ugovora. Dne 9. t. m. se je novoizvoljeni zastop prvikrat sešel, da se konstituira. Soglasno je bil izvoljen županom deželni poslanec in ondodni trgovec g. Slavoj Jenko. Ravno tako so bili tudi obč. svetovalci soglasno izvoljeni.

— **Šolska izvestja.** Zadnje dni nam je došlo toliko šolskih izvestij, da ne moremo o vseh na enkrat poročati. Izvestje državne nižje gimnazije v Ljubljani prinaša razpravo „Nekaj opazk k Jurčičevemu „Tugomeru“ in „Veroniki Deseniški“, spisal dr. Josip Debevec. Na šoli je poleg ravnatelja poučevalo šest profesorjev, štirje suplentje in šest pomožnih učiteljev za neobvezne predmete. O številu učencev itd. smo že poročali. Ustanov je uživalo 16 dijakov, ki so skupaj prejeli 3858 K 90 v. Izvestje je pisano v obče slovensko, poglavje „Wichtigere Erlässe der k. k. Unterrichtsbehörden“ pa je objavljeno samo v nemškem jeziku, menda v dokaz, da je nemška Staatsprache že praktično uveljavljena. Naznanila o začetku šolskega leta priobčuje izvestje v slovenskem in v nemškem jeziku. To je po veljavnih predpisih dovoljeno. Dočim pa se ta predpis izvršuje na zavodu, katerega noben Nemec ne obiskuje, se popolnoma prezira na realki, kjer je bilo lani 209 Slovencev. To se seveda od strani šolske uprave namenoma provzroča, dasi mora šolska uprava vedeti, da je to za slovensko prebivalstvo v naši slovenski deželi žaljivo in ponižujoče. — „Jahresbericht“ višje gimnazije v Novem mestu prinaša nadaljevanje razprave prof. Mih. Markiča „Studien zur exacten Logik und Grammatik“. Poleg ravnatelja je na zavodu poučevalo 16 učnih moči. Koncem minulega šolskega leta je bilo na zavodu 225 rednih učencev, mej njimi 214 Slovencev, 9 Nemcev, 1 Hrvat in 1 Lah. Najmlajši dijak je bil 10 let star, najstarejši 22 let. Klasifikacija kaže, da je bilo 26 odličnjakov, prvi red jih je dobilo 155, ponavljalno skušnjo jih bo delalo 15, drugi red jih je dobilo 23, tretji red pa 5. Dva dijaka bosta vsled bolezni delala naknadno skušnjo. Na šolnini in raznih pristojbinah so dijaki plačali 825 K 80 vin. Podporno društvo, ki ima 8560 K premoženja, je izdalo za podpore itd. 1245 K 17 v. Na obrtni nadaljevalni šoli, ki je združena z gimnazijo, je bilo 99 dijakov.

— **Človeška okostja** so našli v Črnomlju pri zgradbi novega stolpa. Okostja so ležala kacic 80 let v zemlji.

— **„Slov. trg. pevsko društvo“.** Ker je g. povodnja nastopil počitnice, se naznanja vsem g. pevcem, da vaje izostanejo, dokler se ne bodejo zopet naznanile.

— **Izzivanja.** „Ga nismo še nikoli imeli in ga tudi ne bomo“ — „Kam pa sploh pridete s slovensko špraho“ — „Jaz moram sploh delati, kakor mi gospod naročijo.“ — Tako nagovarjajo natakarije v Hafnerjevi pivarni gosta, ki vpraša po jedilnem listu in ne mara nemškega. Ljubljancani bodo pa sklenili, da v Hafnerjevo pivovarno ne pojdejo več, ker škandalov nočejo, da bi jih uslužbenci kakega Lorberja insultirali.

— **Mestna kopel.** Od 7. do 14. julija letos oddalo se je v mestni hopeli vsega skupaj 1060 kopeli, in sicer za moške pršne 440, ženske 180; kadnih kopeli pa za moške 250, ženske 190.

— **Brencelj beži pred teleti.** Pišejo nam: Vsled silne vročine, katero trpimo v Ljubljani, imamo že pravi narobe svet. Doselej je živina bežala pred brencelji, sedaj pa se godi narobe, da beže brencelji pred teleti. V soboto se je namreč okoli poldneva zaletelo vsled vročine pobesnelo tele v — „Brencelja“, ki je padel, a se brez poškodbe naglo pobral ter odšel na to nemudoma zalft ta najnovejši „čudež“ k „belemu volku“.

— **Radi vročine** so zapustili delavci danes svoje delo pri deželnem dvorcu že ob 11. dopoldne mesto ob 12. uri. Zato pa bodo delali od 1.—7. zvečer, mesto od 1.—6. Ker je delavcem vsekakor lažje delati v hladu zvečer kakor okoli poldneva v najhujši vročini, bi morda kazalo, da posnemajo tudi drugi stavbniki in podjetniki vzgled, ki se jim je dal pri stavbi deželnega dvorca.

— **Deseti brat zaprt.** Včeraj zvečer so imeli v gostilni „pri angeljnu“ zabavnega gosta. Igral je gostom in domačim na barfo, da je bilo veselje. Pripovedoval pa jim je tudi tako lepe in zanimive dogodbe, da so vsi strmeli, ki še niso kaj takega slišali. Začudenje pa je bilo nepopisno, ko jim je harfenist povedal, da je on deseti brat iz Egipta, ki kot tak zna vse umetnosti tega sveta. Ponudil se je, da bi jednemu odrezal glavo, drugemu skopal oči in tretjemu bi odrezal noge in roke, čež nekaj časa pa bi

bili zopet vsi zdravi. Hotel je tudi v sredi sobe narediti ogenj, češ, da bode on noter stal in zgorel, čež nekaj časa pa bo zopet oživel. To so ga poslušali, korajže pa vendar ni nobeden imel, da bi se bil oglašil kot medium za njegove eksperimentacije. Gostilničarka še dovoliti ni hotela, da bi bil deseti brat sredi sobe zakuril in sebe sežgal. Kazal je tudi pisma in brzojavke, s katerimi ga ljudje vabijo v svoje kraje in mu obljubujejo po 1000 kron, če jim pride svoje umetnosti kazati in prerokovati srečo. Ko sta pa kuharica in natakarija slišali, da zna tudi prerokovati, tedaj se pa nista mogli več vzdržati in deseti brat njima je moral prerokovati na karte in na roke. Kar pa je povedal, je bilo tako prijetno za radovedni ženski, da sta mu stisnili v roko vsaka po dve kroni. Za takega umetnika, kakor je deseti brat, je bilo to gotovo premalo in zahteval je, da se mu da dostojnejša nagrada. Hotel je imeti vsaj 10 kron, katerih pa ni dobil, ker je bil med tem časom prišel v gostilno policaj, ki je bil že izvedel, kako imenitnega gosta imajo v gostilni „pri angeljnu“ in ga je odpeljal seboj, da bode še policiji pokazal svoje „kunšti“ in se legitimiral kot deseti brat. Na policiji pa je neki vse svoje umetnosti pozabil, pač pa je povedal, da je potujoči muzikant Iv. Apeltauer s Češkega.

— **Poskušen samomor.** Realec J. J. je dobil prav slabo spricevalo in zato sta se z očetom tudi prav slabo pogledala, ko je ta prišel po njega, da ga odpelje na počitnice. Včeraj popoldne bi se morala oče in sin odpeljati domov. Sinček pa je slutil, da ga doma kaj hujšega čaka in je očetu ušel in šel nazaj v svoje stanovanje na Vozarski poti št. 2, se podal na stranišče in se je za vrstico, katero je privezal na okno, obesil. Vrvica pa ga je preveč ščegotala in začel je klicati na pomoč. Ljudje so prihiteli, pa niso mogli v stranišče, ker je bilo od znotraj zapahnjeno. Na njihovo klicanje se ni nihče več oglašil, pač pa so slišali grčanje. Na to so ljudje s silo odprli vrata in našli nesrečnega dijaka v nezavesti z vrvico okoli vratu, katero pa si je bil sam snel raz okno tako, da se je še otel smrti. Da je bilo okno višje, bi bil obvisel v zraku in bi se ne mogel sam rešiti. Ljudje so potegnili dijaka iz stranišča in ga dvignili, da bi prišel k sebi, pa se njim to ni posrečilo, šele ko je pristopil njegov stric in mu dal par gorkih zaušnic, je prišel takoj k sebi in k zavesti. Poklicali so tudi zdravnika. Na večer se je obešenec že sprehajal po mestu.

— **Nezgoda.** Na državnem kolodvoru se je včeraj kovač Ivan Bratkovič pri delu ponesrečil. Pri kovanju mu je odletelo težko kladivo v prsi in ga tako poškodovalo, da so ga morali prepeljati k zdravniku.

— **Vlak povozil** je včeraj popoldne v Šiški mežnarjevo ženo Ivano Sojarjevo. Navedena je šla tamkaj, kjer je bil stari prelaz čez železnico, skoz ograjo na železnični tir, in ker je stal ravno vlak na tiru, je hotela iti pod vagoni na drugo stran železnice. Ko pa je bila pod vagoni, se je vlak premaknil, jo podrl in povozil. Kolesa so jej šla čez vrat in jej glavo popolnoma ločila od trupla. Na kraju, kjer je bila Ivana Sojar povozena, ni nobenega prelaza več čez železnico in je stari prelaz bil zagrajen, ljudje pa so si sami napravili vrzel, da so hodili čez železnico. Ivano Sojar, ki je bila takoj mrtva, so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— **Voziček z otrokom v Ljubljani.** Antonija Varšek, delavčeva žena v Rožnih ulicah št. 15 je dala včeraj popoldne svojega 1 leto starega otroka v varstvo 13letni Mariji Šuster, katera je peljala voziček na breg Ljubljani pri Prulah in ga pustila z otrokom vred tam stati. Otrok se je v vozičku pregibal in tako spravil voziček v tir po bregu. Voziček z otrokom vred se je prevrnil v Ljubljano. Ljudje, ki so to videli, so prihiteli in rešili otroka iz vode.

— **Nepreviden kolesar.** Hamannov hlapec Ferdinand Huniady je povozil danes dopoldne v Lattermanovem drevoredu Edv. Leutgeba in ga telesno poškodoval.

— **Izgubljene stvari.** Na poti od Emonske ceste po Rimski in Tržaški cesti do Glinca je bila izgubljena srebrna remontoarura s kratko srebrno verižico, na kateri je bila srebrna ribica kot obesek.

* **Milan ne pojde v Pariz.** „Information“ poroča, da sta hotela kralja Aleksan-

der in Milan skupno v Pariz na razstavo. Ko je srbski poslanik v Parizu obvestil francosko vlado o tem načrtu svojih dveh kraljev, je baje dobil migljaj, da Milanov prihod v Pariz ne bi bil dobrodošel, in da ga vlada ne sprejme. Milan se je zategadelj baje premislil in ne pojde v Pariz, nego le Aleksander.

* **Nečloveška mati.** 25letna Tereza Zrnič, služkinja v Belovaru, je imela nezakonsko dete, katero je dala v rejo neki ženski v Koprivnici za mesečno plačo 4 gld. Plačala pa je le dvakrat. Ker štiri mesece ni nič plačala, jo je ženska pozvala, naj vzame dete nazaj. Zrnič je šla po svojo 6mesečno hčerko Franciško ter jo domov grede pod nekim mostom držala v vodi toliko časa, da se je udušila. Potem je vrgla truplo v vodo. Morilko so zaprli.

* **Grozen umor.** Iz Chomutova na Češkem poročajo: Na železniški progi blizu Kopric so našli nedavno truplo mladega dekleta z odrezano glavo. Nedaleč na polju pa mladeniča z globoko rano na vratu. Mladenič je bil še živ, a nezavesten. Bržčas sta hotela umreti skupno, in je mladenič dekletu odrezal glavo ter se hotel zaklati še sam. Dekle se piše Franciška Schreikows, mladenič pa Jos. Fuchs.

* **Krava s trojčki.** V Andritz pri Gradcu je pri „Binderwirthu“ vrgla krava troje telet, ki vsa živé.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 18. julija. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicuje istrski deželni zbor na dan 23. julija v Koper.

Dunaj 18. julija. Splošna sodba je, da je cesar odobril, kar mu je glede saniranja notranjih političnih razmer nasvetoval Körber. Vlada bo zopet poskusila doseči porazumljenje, a ne več na prejšnji način, nego potom posebnih konferenc s posameznimi strankami.

Dunaj 18. julija. Avstrija pošlje križarko „Kaiserin Elisabeth“ in neko torpedovko na Kitajsko, družega vojaštva pa ne pošlje nič, kar je Goluchowski že sporočil vsem velesilam.

Bruselj 18. julija. Ministrstvo zunanjih del je dobilo brzojavko, glasom katere poslaništva v Pekinu dne 9. t. m. še niso bila zavzeta.

Petrograd 18. julija. Kitajski poslanik je sporočil ruski vladi, da so se kitajski napadi na Ruse v Mandžuriji zgodili brez vednosti in proti volji kitajske vlade.

Petrograd 18. julija. Kitajska črna vojska se zbira 40 verst od Charbina.

London 18. julija. Li-Hung-Čang je odpotoval v Pekin. Pred odhodom je povedal konzulum, da sta mu Salisbury in Delcasse brzojavila, da bodo vsi višji kitajski uradniki kaznovani s smrtjo, če se poslanikom kaj zgodi. Li-Hung-Čang je rekel, da je to sporočil cesarici-vdovi.

London 18. julija. Poroča se, da je princ Tuan večkrat svetoval carinskemu ravnatelju Chagu, naj zbeži, česar ta ni storil. Chag je Tuana trikrat pismeno prosil, naj ščiti tujce, zlasti poslanike, a niti odgovora ni dobil. Chag je bil sam baje 7. t. m. umorjen.

London 18. julija. Iz Šanghaja se poroča, da je bilo v Tayuvanu 40 inozemcev in kakih 100 kitajskih kristijanov ubitih. Blizu Šanghaja stoji nad 1000 kitajskih vojakov. Kitajsko gibanje se hitro širi po srednji in južni Kitajski.

London 18. julija. Pri zavzetji Tsientsina je bilo 460 mož združene inozemske armade ubitih in ranjenih. Največ so trpeli Rusi in Japonci.

London 18. julija. V Šanghaj je došel poziv princa Tuana, s katerim se prebivalstvo pozivlja k ustaji. Kitajci v Šanghaju pravijo, da začno takoj boj, če bi se tam izkrcalo inozemsko vojaštvo.

Washington 18. julija. Kitajski poslanik zatrjuje, da so bili poslaniki v Pekinu dne 13. t. m. po kitajskem koledarju torej 9. t. m. po našem koledarju še živi.

London 18. julija. Buri so naskočili levo krilo generala Pole-Carewa, pa so bili pregnani.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vesela družba iz Črnomlja ob izletu na Kvasico 4 K. — G. Matej Seršen, gostilničar v Skaručni pri Vodicih, 1 K 20 vin. — Skupaj 5 K 20 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik: Gospod F. K. v Ribnici na Štajerskem nabral v veselju družbi 11 K. — Živeli!

Za učiteljski konvikt: Rodbina Vrančič v Ljubljani mesto venca na krsto gosp. nadučitelja Ivana Bartla, v Šmartnem pri Litiji 6 K. Svoto smo izročili gosp. Dimniku, kateri stem hvaležno potrjuje prejem. — Živeli!

Za fotografijo za amatérje. Priznana izborne fotografije salonske in popotne aparate, nove neprekošene momentne ročne aparate, kakor vse fotografije potrebščine ima A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. Fotograficična manufaktura, ustanovljena 1854. 1. Na željo se pošlje veliki ilustrirani cenik brezplačno. b (11—9)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. julija: Apolonija Gostinčar, zasebna uradnica žena, 41 let, Hranilnična cesta št. 4, jetika. — Jakob Gestrin, carinski višji oficijal v p., 61 let, Radečkova cesta št. 11, nad uha.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806 m. Srednji zračni tlak 738,0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
17.	9. zvečer	738,9	24,0	sl. jug	del. oblak.	24 mm.
18.	7. jutraj	739,7	20,1	sl. vzhod	del. oblak.	
	2. popol.	738,6	30,1	sr. jug	pol. oblak.	

Srednja včerašnja temperatura 23,7°, normala: 19,8°. Po noči močno bliskanje, veter, dež.

Dunajska borza

dne 18. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,70
Skupni državni dolg v srebru	97,50
Avstrijska zlatna renta	115,55
Avstrijska krona renta 4%	97,60
Ogrska zlatna renta 4%	115,40
Ogrska krona renta 4%	90,95
Avstro-ogrski bančni delnice	1712—
Kreditne delnice	664,50
London vista	242,40
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118,57
20 mark	23,70
20 frankov	19,32
Italijanski bankovci	90,50
Č. kr. cekini	11,34

Potrji od najglobejše bolesi naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest, da je preminula naša iskreno ljubljena, nepozabna mati, oziroma sestra, stara mati, tašča in teta, gospa

Magdalena Rudholzer

urarjeva vdova

ki je v torek, dne 17. julija, ob 10. uri zvečer po dolgem, mukepolnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajočo v 59 letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Smrti ostanki drage pokojnice se bodo v četrtek dne 19. julija ob 6. uri popoldne slovesno blagoslovili v hiši žalosti, Gospodske ulice št. 3 in potem na pokopališču pri sv. Krištofu v lastnem grobu položili k zadnjemu počitku.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v raznih cerkvah. (1430)

V Ljubljani, dne 17. julija 1900.

Viljem Rudholzer, c. kr. oficijal tobačne režije in lajtnant v rezervi, Amalija Petschar, roj. Rudholzer, Pavla Čop, roj. Rudholzer, otroci. — Otvin Petschar, tovarniški ravnatelj, Jos. Čop, c. kr. poštni oficijal, zeta. — Ilma, Otvin, Egon in Frida Petschar, vnuki.

Ako si hočete za malo denarja prirediti krepčalo in okusno domačo pijačo, treba da poskusite

10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vsikepe, dá 110 do 140 litrov sadnega vina.

Same-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopřiva, Sv. Petra cesta št. 44.

VILJEM ETTER, stiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern).

Služba občinskega sluge

odda se pri županstvu v Hrenovicah pri Postojni. Prosilci, popolnoma vešč slovenskega jezika v govoru in pisavi, vložijo naj prošnje pri županstvu v Hrenovicah do 31. julija t. l.

Plača po dogovoru z ozirom na prošilčevo zmožnost v pisavi.

Županstvo v Hrenovicah

dne 16. julija 1900.

(1429—1)

Župan: Ivan Debevec s. r.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ißl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenic. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevje**. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 15 m. jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Ißla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. jutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik**. Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Okrajna bolniška blagajna v Litiji

išče od 1. oktobra t. l.

blagajničnega zdravnika

za kraj Zagorje,

v katerem se nahaja 400 do 450 članov.

Gospodje zdravniki, kateri bi to službo sprejeti hoteli, naj blagovolijo njih ponudbe z upisano zahtevo plače, brez zdravil,

do 15. avgusta 1900

načelniku Jožef Ranzingerju v Zagorju poslati. (1381—2)

Litija, dne 9. julija 1900.

Jožef Ranzinger

načelnik.

Etterjev sadni sok

in gotovo bodete jako zadovoljni. Iz Etter-jevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev. Liter te izborne pijače stane okoli pet krajcarjev.

(1089—14)

Poštna in brzojavna upraviteljica

(1392—3)

vešča slovenskega in nemškega jezika,

išče službe.

Dopisi naj se blagovolijo poslati na c. kr. poštni in brzojavni urad v Rudolfovo.

Mesne konzerve juhine konzerve prepečenec cognac

(1228—8)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbisch-u Ljubljana, Kongresni trg.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gl. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravata igla s simli-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospe ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 usnjati denarni mošnjiček, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavrtniških in naprsnih gumbov, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1427)

Najboljše in najcenejše pleskarsko olje

in les vzdržujoče sredstvo

je in ostane (632—9)

že nad 20 let preizkušeni

CARBOLINEUM

patent Avenarius.

Pred ponaredbami se svari!

Carbolineum-tovarna R. Avenarius

Amstetten Dol. Avstr.

Pisarna: Dunaj, III./1, Hauptstrasse 84.

V Ljubljani ga prodaja J. Spolarič.

Američanski skrob na lesk

Frica Schulz-a v Hebu (Eger) in v Lipskem

zajamčeno prost vseh škodljivih snovij.

Ta doslej neprekošeni skrob se je prav izredno obnesel; ima v sebi vse za dober uspeh potrebne snovi v pravem razmerju, tako, da je uporaba vedno gotova in lahka. Zaradi mnogih ponarejanj naj se pazi na gorenjo tovarniško znamko, ki je natisnena na vsakem zavoju. Cena zavoju 24 vinarjev. Dobiva se v skoro vseh specerijskih in drogerijskih trgovinah in prodajalnicah mila. (1362—1)

Registrovana znamka

Levova znamka.

Ovratniki

manšete

Se ne prodaja na drobno!

srajce

Se dobivajo v najbolj renomiranih prodajalnicah za moško moderno in platneno blago.

M. Joss & Löwenstein, c. kr. dvor. dobavitelja Praga, VII.

Združene

države

Brazilijske

Turčija

Egipt

Grško

Bolgarija

Rumunija

Hôtel Štrukelj

v Ljubljani

na voglu Kolodvorskih in Dalmatinovih ulic

(v novozgrajeni hiši)

ob najživahnejši promet imajoči cesti blizu kolodvora in v neposredni bližini središča mesta ležeč, priporoča p. n. potujočemu občinstvu svoje najmodernejše opravljene, z vsem komfortom opremljene popotniške sobe in svojo izborna restavracijo.

(1428—1)

Najpozornejša postrežba.

Za udobnost služi tudi

prostora in senčnat urt.

